

**ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის
შესახებ შეთანხმების გავლენა ქართული კომპანიების საექსპორტო
სტრატეგიებზე**

**Quality Impact of Deep and Comprehensive Free Trade Area Agreement with EU
on export strategies of Georgian companies**

თეონა კანკია - ბიზნესის მართვის ფაკულტეტი,
საქართველოს ეროვნული უნივერსიტეტი, g.gogoladze@gmail.com

Teona Kankia – Faculty of Business Management,
Georgian National University, g.gogoladze@gmail.com

აბსტრაქტი. “ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცე” - ევროკავშირის თითოეული ქვეყნის ასოცირების ხელშეკრულების ნაწილი, სადაც საქართველოს, მოლდოვასა და უკრაინას აქვს შესაძლებლობა შერჩეულ სექტორში შეიტანოს თავისი პროდუქცია და ასევე განახორციელოს ინვესტირება ასოცირებულ ქვეყნებში.

DCFTA „აუქმებს პროდუქტების იმპორტის ტარიფებს და უზრუნველყოფს ფართო ორმხრივ წვდომას სერვისებით ვაჭრობაზე“. არსებულ ქვეყნებს საშუალებას აძლევს აითვისოს ევროკავშირის ბაზრის ოთხი თავისუფლებიდან ოთხივე: საქონლის, მომსახურების, კაპიტალის თავისუფალად მოძრაობის, ხოლო, მეოთხე, რომელიც ადამიანთა თავისუფალ გადაადგილებას გულისხმობს.

ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების რატიფიცირების შემდგომ GSP+ -ს ანაცვლებს DCFTA, რომელიც ეტაპობრივად აუქმებს ხელისშემშლელ ბარიერებს.

საქართველომ მოლაპარაკების შედეგად მიაღწია იმ წარმატებას, რომ პროდუქცია, რომელიც გაივლიდა ყველა სტანდარტს ევროკავშირის ბაზარზე შევიდოდა ნულოვანი ტარიფით. ასევე DCFTA-ს მიხედვით საქართველოდან იმპორტირებულ საქონელზე უქმდება ყველა სახის საბაჟო გადასახადი გამონაკლისი საქონლის გარდა, რაც ზღუდავს ტარიფის განაკვეთის ქვოტებს.

საქართველოდან ექსპორტირებული საქონლის დაახლოებით 80% მიდის, ერთი მხრივ, მინერალებსა და ლითონებზე, მეორე მხრივ, საკვებ პროდუქტებზე.

ევროპის შიდა ბაზარი, რომელსაც მოიხსენიებენ როგორც „ერთიანი ბაზარი“ არის საკმაოდ მოცულობითი, რომელიც მეწარმეებს საშვალეებს აძლევს თავისუფლად შეიტანოს პროდუქტი ამ ბაზარზე და იძლევა თავისუფლად ვაჭრობის საშუალებას. ყოველი პროდუქტი, რომელიც შედის ევროკავშირის ბაზარზე არის კონკურენტუნარიანი და აქედან გამომდინარე მომხმარებელს სთავაზობს მისთვის მისაღებ ფასს. მეიდველებს აქვთ საშუალება მრავალფეროვანი არჩევანისა და ამასთანავე არის დაცული.

ყველაზე დიდი პლიუსი, რაც შეიძლება ევროკავშირის ბაზარს ჰქონდეს არის ის რომ ერთიანი ბაზარი ბიზნესის კეთებას ამარტივებს. ეს მოიცავს შემდეგ რამეს, ანუ არის საერთო აღიარება ნებისმიერ ერთ-ერთ წევრ ქვეყანაში განთავსებული/წარმოებული პროდუქტი შესაძლებელია გაიყიდოს სხვა წევრ ქვეყანაში.

იმ მკაცრი რეგულაციებიდან გამომდინარე, რომელსაც ევროკავშირის ბაზარი აყენებს, თითოეული პროდუქტი გადის შესაბამის სამედიცინო შემოწმებას, რომლის მიხედვითაც ევროკავშირის ბაზარზე შეღწეული პროდუქტი არის უსაფრთხო.

ევროკავშირის ჰარმონიზებული წესები ქმნის ყველასთვის გასაგებ სამართლებრივ დებულებებს, რომლის დაცვის შემთხვევაში პროდუქტი უპრობლემოდ იყიდება ერთიან ბაზარზე.

საკვანძო სიტყვები: ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცე, ევროპის შიდა ბაზარი, ევროკავშირის ჰარმონიზებული წესები.

Abstract. "Deep and Comprehensive Free Trade Area" - Part of the Association Agreement of each EU country, where Georgia, Moldova and Ukraine have the opportunity to invest in selected sectors and also invest in associated countries.

DCFTA "cancels product import tariffs and provides broader access to trade in services." It allows existing countries to capture all four of the four freedoms of the EU market: the free movement of goods, services, capital and, fourth, the free movement of people.

Following the ratification of the Deep and Comprehensive Free Trade Area Agreement with the EU, the GSP + will be replaced by the DCFTA, which will gradually eliminate barriers.

Georgia has succeeded in negotiating that products that meet all standards will enter the EU market at zero tariffs. Also, according to DCFTA, customs duties on all imported goods from Georgia will be abolished except for exempt goods, which will limit tariff rate quotas.

About 80% of exported goods from Georgia goes to minerals and metals, on the one hand, to food products.

The European internal market, referred to as the "single market", is quite voluminous, enabling entrepreneurs to freely enter products into this market and to allow free trade. Every product on the EU market is competitive and therefore offers its customers a reasonable price. Buyers have a variety of choices and are protected.

The biggest plus of the EU market is that the single market simplifies doing business. This includes the following, ie it is a common acknowledgment that products placed / manufactured in any one Member State may be sold in another Member State.

Due to the strict regulations imposed by the EU market, each product undergoes an appropriate medical examination to ensure that the product marketed in the EU is safe.

Harmonized EU rules create legally understandable provisions whereby a product can be sold without a hitch in the single market.

Keywords: Deep and Comprehensive Free Trade Area, European Internal Market, EU Harmonized Rules.

გამოყენებული ლიტერატურა:

1. აღმოსავლეთ ევროპის კვლევითი ცენტრი, “DCFTA-ის საკომუნიკაციო სახელმძღვანელო საქართველოსთვის, 2018
2. ეკონომიკური პოლიტიკის კვლევის ცენტრი, ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმება - რისკები და შესაძლებლობები საქართველოსთვის, 2014
3. მელქაძე, ქ., ევროკავშირის ქვეყნებში ქართულ ექსპორტის შემაფერხებელი ფაქტორების ანალიზი, 2016.
4. საქსტატი, საქართველოს საგარეო ვაჭრობა 2018 წლის იანვარი-ივნისი (სტატისტიკური მონაცემები). <https://www.geostat.ge/ka>
5. ლაღანიძე, გ., კონკურენტული უპირატესობის სისტემური კვლევის საკითხები.